

Prevence: prohlídky, očkování i screening

Každý rok k zubaři a na gynekologii? K praktickému lékaři každé dva roky?

Pravidelné návštěvy lékaře jsou nutné, říkáme jim preventivní. Protože i když se nyní cítíte dobře, může u vás začínat některé závažné onemocnění, které je zatím zcela bez příznaků. Ale lékař má možnost ho objevit ve fázi, kdy je ještě zcela vyléčitelné. A to se týká i zhoubného nádorového bujení. Tomu se věnují především screeningové programy nádorových onemocnění (jejichž cílem je včasný záchyt zhoubných nádorů). Patří sem: nádory tlustého střeva a konečníku, nádory prsu a nádory děložního hrdla. Dále existuje screening novorozenecký, kdy se po porodu, ještě za hospitalizace novorozence v porodnici, provádí vyšetření třinácti onemocnění, jako je například cystická fibróza nebo fenylketonurie.

Dospělý člověk by měl docházet na preventivní prohlídky ke svému všeobecnému praktickému lékaři jedenkrát za dva roky. K praktickému zubnímu lékaři jedenkrát za rok a žena ke gynekologovi také jedenkrát za rok. Tato preventivní vyšetření jsou plně hrazena zdravotní pojišťovnou. Všeobecný lékař pro-

Preventivní prohlídka: jednou za dva roky PROFINDIACZ

Citát

„Je třeba zopakovat staré pravidlo, že nemoci je lepší předcházet než ji léčit.“

LADISLAV BECHNÍK
LÉKAŘ

vede celkovou prohlídku: zkontroluje očkování, změří tlak, zváží vás a změní, vyšetří zrak, sluch i moč a provede další vyšetření podle vaší anamnézy, věku a zdravotního stavu. Součástí preventivní

prohlídky je onkologická prevence včetně zhodnocení onkologických rizik. Také provede základní krevní testy, například na kontrolu cholesterolu a glykemie. „Většinou nalézáme vyšší hodnoty krevního tlaku, vyšší hladinu cukru nebo cholesterolu v krvi, a to i u poměrně mladých lidí. U starších pacientů nebývá výjimkou záchyt skrytého krvácení do stolice,“ říká doktor Tomáš Novotný ze zdravotnického zařízení Monse v Praze 8. Praktický lékař Ladislav Bechník z kliniky Zámeček

Na gynekologii v 15 letech

Gynekologickou ambulanci by měla dívka poprvé navštívit ve svých 15 letech. Poté jedenkrát ročně.

- Při každé této prohlídce odebere gynekolog stěr z děložního čípku a posílá ho k cytologickému vyšetření.
- Právě toto vyšetření patří do screeningového programu, který pomáhá včas odhalovat změny na děložním čípku, které mohou vést ke vzniku rakoviny. Další prevencí tohoto druhu rakoviny je očkování.
- Od roku 2012 je plně hrazeno ze zdravotního pojištění, a to ve třech dávkách. Platí pro dívky od třinácti do čtrnácti let, tedy v době, než začne být dívka sexuálně aktivní.

- Za plnou úhradu (přibližně 10 000 korun) se ovšem může nechat naočkovat jakákoliv žena i tehdy, pokud již začala vést aktivní sexuální život a nesplňuje uvedenou věkovou hranici.

Malvazinky tomu dodává: „Nejčastěji jsou při preventivních prohlídkách zjištěny poruchy pohybového systému, nemoci kardiovaskulárního systému a poruchy lipidového metabolismu. Často se setkáváme s pacienty, kteří z důvodu opomíjení preventivních prohlídek mají v případě očkování proti tetanu neúměrně prodloužený časový odstup pro přeočkování stanovený vyhláškou o očkování proti infekčním nemocem, na 10 až 15 let. Upozorňuji i na doporučení Národní imunizační ko-

mise podstoupit přeočkování proti černému kašli minimálně jednou v dospělosti,“ říká Bechník.

Spousta lidí ale prevenci podceňuje. „Přestože se povědomí lidí o nutnosti aktivního přístupu k péči o své zdraví postupně zvyšuje, stále se setkáváme s názorem: Jsem zdravý, tak lékaře ani preventivní prohlídku nepotřebuji. V této souvislosti je na místě zopakovat staré pravidlo, že nemoci je lepší předcházet než ji léčit,“ radí Ladislav Bechník. **KAMILA HUDEČOVÁ**